Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Baggerstortlocatie in de Oostvlietpolder bij Leiden

22 september 1998

640-65

ISBN 90-421-0416-3
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
Directie Water en Milieu, afdeling Algemeen
Beleid en Coördinatie
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

uw kenmerk	uw brief	ons kenmerk
---	4 juni 1998	U516-98/Bo/ab/640-66
onderwerp Advies voor richtlijnen Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Baggerstortlocatie in de Oostvlietpolder bij Leiden	doorkiesnummer (030) 234 76 66	Utrecht, 22 september 1998

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport over de Baggerstortlocatie in de Oostvlietpolder bij Leiden.
Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

mr. J.W. Kroon
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Baggerstortlocatie in de Oostvlietpolder
bij Leiden

In Afschrift aan: het Hoogheemraadschap Rijnland (BZH)

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl

3

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Baggerstortlocatie in de Oostvlietpolder bij Leiden

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Baggerstortlocatie in de Oostvlietpolder bij Leiden,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Baggerstortlocatie in de Oostvlietpolder bij Leiden,

de secretaris

drs. R. Bonte

de voorzitter

mr. J.W. Kroon

Utrecht, 22 september 1998

INHOUDSOPGAVE

		Pagina
Hoofdpunten van het advies		1
1.	**Inleiding**	3
2.	**Probleemstelling, doel en besluitvorming**	4
	2.1 Probleemstelling ,voorgeschiedenis en locatiekeuze	4
	2.2 Doel	5
	2.3 Besluitvorming	6
3.	**Voorgenomen activiteit en alternatieven**	7
	3.1 Algemeen	7
	3.2 Alternatieven	9
	3.2.1 Nulalternatief	10
	3.2.2 Meest milieuvriendelijk alternatief	10
4.	**Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling**	11
5.	**Gevolgen voor het milieu**	12
6.	**Vergelijking van alternatieven**	15
7.	**Leemten in informatie**	15
8.	**Evaluatieprogramma**	16
9.	**Vorm en presentatie**	16
10.	**Samenvatting van het MER**	17

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 4 juli 1998, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 107 d.d. 11 juni 1998

3. Projectgegevens

4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Baggerdepot Zuid-Holland B.V. (BZH) heeft het voornemen in de Oostvlietpolder bij Leiden een baggerdepot met een capaciteit van ca 5 miljoen m^3 te realiseren. Het voornemen betreft een wijziging van een eerder voornemen van het Provinciaal Afvalverwijderingsbedrijf (PROAV) Zuid-Holland. Er is onder andere sprake van een draaiing van de locatie ten opzichte van de oorspronkelijke ligging. Om deze reden is de m.e.r.-procedure opnieuw gestart.

Het draaien van de locatie dient in het MER te worden gemotiveerd. Teneinde te toetsen of het gewijzigde voornemen nog past binnen de eerder gemaakte bestuurlijke keuze (Oostvlietpolder als eerste voorkeur), hebben BZH en de provincie Zuid-Holland een studie laten uitvoeren[1]. De Commissie heeft deze studie in beschouwing genomen waarbij de vraag was in hoeverre de rangorde van locaties ten opzichte van het MER BALO mogelijk wijzigt als gevolg van de wijzigingen in het voornemen. Zij is van oordeel dat een aantal zaken in het MER nader dient te worden onderzocht. Het betreft met name de toepassing van de criteria te verplaatsen en dergelijke, landschap en ligging in stedelijk gebied.

De Commissie vraagt speciale aandacht voor:
- de effecten voor bodem, grondwater en oppervlaktewater;
- de effecten van het overslagpunt;
- de gevolgen voor het landschap en
- de (sociale) gevolgen van het voornemen voor de volkstuinders.

1 Witteveen + Bos, Studie in opdracht van BZH en Provincie Zuid-Holland: Verplaatsing baggerspecieberging Oostvlietpolder, Deventer, 21 mei 1997.

groen

1. INLEIDING

Baggerdepot Zuid-Holland B.V. heeft het voornemen in Oostvlietpolder bij Leiden een baggerdepot met een capaciteit van ca. 5 miljoen m^3 te realiseren. Voor deze activiteit zijn vergunningen nodig op grond van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Ontgrondingenwet. Op grond van het Besluit m.e.r. (categorie 18.3) dient voor de besluitvorming over de vergunningverlening de m.e.r. procedure doorlopen te worden. Bevoegd gezag zijn het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap Rijnland.

Het voornemen betreft een wijziging van een eerder voornemen van het Provinciaal Afvalverwijderingsbedrijf (PROAV) Zuid-Holland. Er is onder andere sprake van een draaiing van de locatie ten opzichte van de oorspronkelijke ligging. Om deze reden is de m.e.r.-procedure opnieuw gestart.
Bij brief van 5 juni 1998[2]] is de Commissie voor de milieueffect-rapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de aanvullende richtlijnen voor het milieueffectrapport. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant nr. 107[3]].

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.[4]]. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

Dit advies treedt in de plaats van het eerder voor dit voornemen door de Commissie voor de m.e.r. uitgebrachte advies voor richtlijnen (Commissie m.e.r., advies 640-23, 21 november 1994).

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de adviezen, commentaren en opmerkingen[5]], die zij in afschrift van het bevoegd gezag heeft ontvangen.

---

2 Zie bijlage 1.

3 Zie bijlage 2.

4 De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

5 Bijlage 4 geeft een lijst van deze reacties.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:
Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:
Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieueffecirapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."

2.1 Probleemstelling ,voorgeschiedenis en locatiekeuze

Knelpunten
Het MER dient een beknopte beschrijving te geven van de knelpunten waarvoor het voornemen een oplossing tracht te vinden.

Voorkeurslocaties
Het MER Baggerstortlocaties Zuid-Holland (MER BALO, november 1992) heeft milieu-informatie aangedragen voor de vergelijking van 12 potentiële baggerspeciestortlocaties. De selectie heeft plaatsgevonden in de Selectienota Stortplaatsen Baggerspecie en Bouw- en Sloopafval. Op basis hiervan zijn de Oostvlietpolder en Ommedijkse polder als eerste en tweede voorkeurslocatie aangewezen. Provinciaal Afvalverwijderingsbedrijf Zuid-Holland (PROAV) bracht voor het realiseren van een van beide locaties in juni 1994 een startnotitie m.e.r. uit. De Commissie voor de m.e.r. bracht hierover op 21 november 1994 een richtlijnenadvies uit. In het MER dient het afvallen van de Ommedijkse polder[6]] als optie voor realisering van het voornemen te worden gemotiveerd.

Wijziging voornemen
① Het voornemen is ten opzichte van het MER BALO en de eerdere startnotitie gewijzigd. De locatie is in het kader van de structuurvisie van de gemeente Leiden gedraaid. De 'draaiing' van de locatie dient in het MER te worden gemotiveerd.

② Verder is in de structuurvisie sprake van een variant met dijken die 2,5 meter +NAP liggen, 4 meter boven het maaiveld. Deze dijken zullen er, rekening houdend met de benodigde consolidatieperiode, naar verwachting 50 tot 100 jaar liggen. In verband met het ruimtebeslag door de dijken dient in het MER zowel het netto als het bruto ruimtebeslag door het depot te worden aangegeven.

6 Deze keuze is gemaakt in het streekplan Zuid-Holland West, van provincie Zuid-Holland, 1997.

Toetsing aan systematiek MER BALO
Teneinde te toetsen of het gewijzigde voornemen nog past binnen de eerder gemaakte bestuurlijke keuze (Oostvlietpolder als eerste voorkeur), hebben BZH en de provincie Zuid-Holland een studie laten uitvoeren[7]. De Commissie heeft deze studie in beschouwing genomen waarbij de vraag was in hoeverre de rangorde van locaties ten opzichte van het MER BALO mogelijk wijzigt als gevolg van de wijzigingen in het voornemen[8]. Zij is van oordeel dat een aantal zaken in het MER nader dient te worden onderzocht:

- in het MER BALO is bij de criteriumgroepen geen aandacht besteed aan verplaatsen van volkstuinen, tuinhuisjes, vakantiehuisjes e.d. In het MER BALO was dit niet noodzakelijk omdat geen van de alternatieven op dit punt negatief scoorde. Door de wijziging van het voornemen is het noodzakelijk dit criterium toe te voegen, dit is in de studie niet gebeurd;
- de vergelijking in het MER BALO waarop de keuze voor de Oostvlietpolder is gebaseerd gaat uit van storten onder maaiveldniveau. Indien sprake is van ringdijken 4 meter boven maaiveld zullen de scores binnen het criterium landschap negatief worden beïnvloed. In de studie is hieraan geen aandacht besteed. Bij het meewegen van het 'tijdelijke' karakter van de ringdijken dient expliciet te worden aangegeven wat de tijdsduur is waarover de dijken functioneren[9];
- een van de voorwaarden in het MER BALO was dat de baggerspeciestortlocatie niet mocht liggen in bestaand stedelijk gebied[10]. Het gewijzigde voornemen is opgenomen in een structuurvisie waarvan ook het realiseren van bedrijventerrein, een stedelijke functie, onderdeel uitmaakt. In het MER dient te worden aangegeven of dit gegeven de score van de locatie op één der criteria negatief beïnvloedt.

2.2 Doel

De startnotitie vermeldt dat het doel van de voorgenomen activiteit het storten van baggerspecie is. Na afwerking zal de locatie mogelijk onderdeel uitmaken van de groenzone langs de Vliet.

Aangegeven dient te worden in hoeverre dit voornemen bijdraagt aan de oplossing van de baggerspecieproblematiek op korte termijn met een zo gering mogelijk aantal locaties. Voor het verkrijgen van een zo goed mogelijk beeld van de omvang van genoemd knelpunt in de baggerspecieproblematiek, is het gewenst de gegevens over het te verwachten baggerspecieaanbod in de verschillende vervuilingsklassen over de komende jaren te actualiseren op basis van de meest recente gegevens en beleidsplannen. Immers, de gegevens in het MER BALO dateren van 1990. De geactualiseerde gegevens dienen de onderbouwing te vormen voor de gewenste omvang van 5 miljoen m^3.

---

7 Witteveen + Bos, Studie in opdracht van BZH en Provincie Zuid-Holland: Verplaatsing baggerspecieberging Oostvlietpolder, Deventer, 21 mei 1997.

8 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 1, 8, 10, 12 (wijst op nog een aantal verschillen met het oorspronkelijke voornemen), 16, 17 en 18.

9 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 7.

10 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 1.

Bijzondere aandacht dient te worden besteed aan de wijze waarop de 20% - reductiedoelstelling uit het 'Beleidsstandpunt Verwijdering Baggerspecie' zal worden gerealiseerd[11]]. Ook dient te worden aangegeven hoe al met die 20% - doelstelling rekening is gehouden.

Onderdeel van het onderbouwen van het doel van de activiteit is het aangeven, bij het bepalen van het te verwachten aanbod, van de tijdsperiode waarin de stortlocatie gebruikt wordt. Daarbij dient te worden aangegeven hoe lang de aanleg, de exploitatie en de consolidatie vergen.

Ook de doelen ten aanzien van milieubescherming en -verbetering moeten in het MER worden beschreven, zodat ze kunnen dienen voor de afbakening van te beschrijven alternatieven. Met het oog op het volwaardig meewegen van het milieubelang in de besluitvorming moet aangegeven worden welke ruimte de gestelde doelen laten voor het ontwikkelen van alternatieven die gunstig zijn voor het milieu.

2.3 Besluitvorming

Het MER wordt opgesteld voor de besluitvorming in het kader van de vergunningverlening in gevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

In het MER moet kort worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grens- en streefwaarden voor emissies, maximaal toelaatbare risiconiveaus voor verschillende milieucompartimenten) gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze zijn vastgelegd. Naast de reeds in de startnotitie vermelde besluiten en plannen dient rekening gehouden te worden met overige relevante beleidsnotities en nota's.

Aangegeven moet worden of er in (de omgeving van) het studiegebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen. Ontwerpplannen die mogelijk van invloed zijn op waterhuishouding in het gebied moeten in ogenschouw worden genomen worden. De consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven moeten eveneens worden aangegeven. De Commissie wijst in dit verband speciaal op de recente terugtrekking door de minister van VROM van het beleidsvoornemen VINAC (Actualisatie Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra). In de structuurvisie Oostvlietpolder is ervan uitgegaan dat deze al zou zijn vastgesteld. De plannen van het Rijk' hebben echter nog geen formele status.

Om de stortlocatie te kunnen realiseren dient deze ontgrond te worden. Voor deze ontgronding zal zoveel mogelijke de relatie aangegeven dienen te worden met het in voorbereiding zijnde Plan/MER voor de beton- en metselzandvoorziening in Zuid-Holland dat thans wordt opgesteld.

---

11 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 17.

De relatie van de ontgronding en de baggerspecieberging tot het Structuurplan Boomgaard van Kennis' en het Ecologische Beleidsplan van de gemeente Leiden, waarin de zone langs de Vliet is aangewezen als ecologische zone, dient te worden aangegeven[12]].

Er moet beschreven worden welke maatstaven voor de afweging van alternatieven[13]] aan het milieubeleid worden ontleend.
Tevens moet worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdpad de besluitvorming geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:
Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen."
Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:
"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Bij deze beschrijving van de voorgenomen activiteit en bij het zoeken naar alternatieven kan het zinvol zijn uit te gaan van een analyse van deelactiviteiten. Verder verdient het aanbeveling om onderscheid te maken tussen activiteiten die plaatsvinden in de realisatiefase (inrichting/aanleg), de gebruiksfase (gebruik en beheer) en tijdens of na de beëindiging (controlemaatregelen, eventuele natuurontwikkeling en beheersmaatregelen). Het tijdschema waarin de afzonderlijke activiteiten plaatsvinden dient te worden toegelicht.

Deelactiviteiten zijn in dit geval onder meer[14]]:

- Ontgronding: vorm van de ontgronding (hellingshoek van de taluds is van invloed op de capaciteit), kwaliteit en bestemming van het te ontgraven materiaal.

---

12 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 1 en 10.

13 Zie ook hoofdstuk 6 van dit advies.

14 Hierbij is het zinvol gebruik te maken van de aanbevelingen voor milieueffectrapportages in RIZA nota 93.073 "Overal zindert bagger" (RWS/RIZA, 1996).

- Zandwinning: methode en fasering van de winning, wijze van afvoer van het materiaal, toepasbaarheid van het zand.
- Storten van het vrijkomende zand in recreatieplas 'de Vlietlanden'; wijze van transport, storten, tijdsduur, diepte van de plas na storten, relatie tot huidige recreatie- en ecologische functie van de plas.
- Transport en ontsluiting: keuze van locaties voor opslag en overslag; de aan- en/of afvoer van zand en/of specie met persleiding, transportband per as of schip; de ontsluiting van de locatie over water en op de openbare weginfrastructuur; intensiteit van het verkeer op aan- en afvoerwegen; geluidhinder; verkeersveiligheid langs de transportroutes.
- Inrichtingsaspecten: de omvang en vormgeving van de berging voorzien van duidelijke kaarten, het compartimenteren voor het bergen van de meeste vervuilde klasse, de wijze van tijdelijke opslag van opgebaggerde materialen; inrichtingsmaatregelen ter bespoediging van het inklinkingsproces, aanleg van ringdijken; verplaatsen van leidingen.
- Exploitatie:
  - organisatorische maatregelen met betrekking tot acceptatie en controle van de aangevoerde baggerspecie;
  - maatregelen ten behoeve van de controle op en beheersing van de kwaliteit van het boven de baggerspecie in de put staand water;
  - maatregelen ten behoeve van de controle op en beheersing van de kwaliteit van het retourwater;
  - beslissingspunten ten aanzien van eventuele maatregelen zoals doorspoeling van het water in de put en/of zuivering van retourwater;
  - controle van- en eventuele maatregelen ter bespoediging van het consolidatieproces.
- Afwerking, beheer en nazorg na beëindigen stortactiviteiten: de wijze waarop de door de gemeente Leiden geplande groenzone zal worden gerealiseerd in relatie tot de 35 meter brede en mogelijk 4 meter hoge dijken, die na 50 - 100 jaar geslecht worden[15]].
- Herinrichting en eindbestemming, afwerking, de wijze waarop de locatie zal worden beheerd en wie verantwoordelijk is, eventuele blijvende hydrologische voorzieningen (creëren van kwelsituatie), monitoring van de milieukwaliteit, wijze van inpassing in de omgeving.

Preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen

Bij elk alternatief moet worden aangegeven welke maatregelen en voorzieningen worden getroffen om te voldoen aan de isolatie, beheersing en controle criteria (IBC). Monitoring blijft noodzakelijk om het functioneren van het systeem op lange termijn in de gaten te houden. Ook herstelmaatregelen in geval van ontoelaatbare emissies dienen te worden aangegeven.

Wanneer de activiteit effecten heeft in één of meerdere gevoelige gebieden zoals aangeduid in het Structuurschema Groene Ruimte[16]] dan geldt het compensatiebeginsel en zal onderzocht moeten worden op welke wijze duurzame compensatie kan worden gerealiseerd. Als er wezenlijke waarden worden aangetast, moet worden aangegeven:

---

15 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 1, 6 en 10.

16 PKB deel 4, blz. 64.

116

- of er een zwaarwegend maatschappelijk belang is voor het realiseren van de activiteit in of nabij de gevoelige gebieden;
- of er alternatieve locaties mogelijk zijn waarbij geen wezenlijke waarden worden aangetast. Indien dat het geval is zullen deze locatie-alternatieven moeten worden uitgewerkt op hetzelfde detailniveau als de overige alternatieven; welke fysieke compenserende maatregelen bij de alternatieven genomen kunnen worden, indien ook na het treffen van mitigerende maatregelen wezenlijke waarden worden aangetast[17]].

3.2 Alternatieven

De keuze van de alternatieven moet worden gemotiveerd. In het MER zijn vooral de milieuargumenten voor deze keuze van belang. Voor de onderlinge vergelijking van de alternatieven moeten de milieueffecten volgens dezelfde methode en op hetzelfde detailniveau worden beschreven. Onzekerheden moeten bij de beschrijving van de verschillende alternatieven duidelijk worden aangegeven. Beschrijving van het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) is verplicht.

De Commissie reikt de volgende opties voor alternatievenontwikkeling aan[18]]:

- **Stort** – na beëindigen van het storten – **geheel afwerken onder water;** de gevolgen voor landschap van de nu voorgestelde vorm zijn aanzienlijk; aangegeven dient te worden in hoeverre geheel onder water storten tot de mogelijkheden behoort.
- **Vergroting van de bergingscapaciteit;**
  Uitgangspunt van het landelijk en provinciaal beleid is het aantal baggerspeciestortplaatsen zoveel mogelijk te beperken om de aantasting van het milieu eveneens te beperken tot een zo gering mogelijk aantal locaties. Ook uit het oogpunt van beheersing, controle en een goede nazorg (monitoringsprogramma, herstelmaatregelen bij ontoelaatbare lekkage) is het van belang het aantal in te richten baggerspeciestortplaatsen tot een minimum te beperken. Er zal dus gezocht moeten worden naar varianten die de bergingscapaciteit vergroten. Vergroting van de bergingscapaciteit kan gezocht worden in ophogen dan wel verdiepen van de stortlocatie. Indien mogelijk kunnen hiervoor varianten worden ontwikkeld. Aan het verhogen kan een grens gesteld worden om waterstaatkundige en landschappelijke redenen. Ook kunnen consolidatieversnellende maatregelen worden genomen.
- **Alternatieven voor de locatie van het overslagstation[19]];**
  Inzicht dient geboden te worden in de achtergronden van de lokatiekeuze van het overslagstation en in mogelijkheden voor alternatieve lokaties.
- **Alternatieven voor de aan te leggen ringdijken;**
  Blijkens informatie van de initiatiefnemer is het bereiken van de benodigde capaciteit de belangrijkste reden om in het MER een variant uit te werken met een vier meter hoge ringdijk. Gelet op de te verwachten grote visueel-

---

17 Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de volgende publicatie: Ministerie LNV, Directie Groene Ruimte en Recreatie: *Uitwerking compensatiebeginsel SGR*, oktober 1995.

18 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 17.

19 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 10.

178

landschappelijke effecten is de Commissie van mening dat in het MER gezocht zal moeten worden naar andere mogelijkheden om binnen het beschikbare oppervlak de beoogde capaciteit te realiseren. Hierbij valt te denken aan een grotere depotdiepte, een langere exploitatietijd, waardoor minder hoge dijken nodig zijn of damwanden over een grotere lengte.

- **Alternatieven voor beperking van de emissies en hinder;**
  Zie voor concrete suggesties de onder het Meest milieuvriendelijk alternatief (paragraaf 3.2.2. van dit advies) genoemde opties.
- **Alternatieven voor afwerking, nazorg en beheer;**
  Alternatieven voor afwerking en beheer na beëindiging van de stortactiviteiten, zullen in het MER aan de orde moeten komen. In het MER moeten de alternatieven/varianten voor afwerking van het depot expliciet worden beschreven, mede in relatie tot de vereiste IBC-criteria voor het depot en de benodigde beheersmaatregelen.

3.2.1 Nulalternatief

Het nulalternatief, het niet uitvoeren van het voornemen, dient te worden beschreven als referentie voor het vergelijken van de milieugevolgen van het voornemen en de alternatieven.

3.2.2 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) moet realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen; uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu.

De Commissie adviseert bij het ontwikkelen van het meest milieuvriendelijk alternatief een 'actieve' aanpak te volgen. Hiermee wordt bedoeld, dat toepassing van de beste bestaande mogelijkheden voor milieubescherming en -verbetering bij de ontwikkeling van dit alternatief als uitgangspunt wordt genomen.
Van belang is dat het meest milieuvriendelijk alternatief een mix van maatregelen bevat die optimaal is vanuit uiteenlopende milieuaspecten.

De Commissie adviseert om bij de ontwikkeling van het meest milieuvriendelijk alternatief de volgende opties in overweging te nemen:

- de reductie van het te storten materiaal door bijvoorbeeld fractiescheiding en - hergebruik van de grove fractie (zand);
- minimaliseren van de hinder door geluid en geur, met name bij de overslag;
- minimaliseren van energieverbruik door bijvoorbeeld het beperken van transport over de weg;
- minimaliseren van schadelijke emissies naar grond- en oppervlaktewater;
- minimaliseren van verlaging van grondwaterstanden met zowel een tijdelijk als een permanent karakter;
- maatregelen om retourwater te zuiveren;
- minimaliseren van visuele hinder;
- optimaliseren van de kwaliteit van het water in de put boven de baggerspecie tijdens de exploitatieperiode, bijvoorbeeld voorkomen van vertroebeling door storten onder water met een submerged diffuser en eventueel realiseren van

extra doorspoeling bij gebleken kwaliteitsvermindering van het water in de put;
- maatregelen om bij de planning rekening te houden met het broedseizoen van weidevogels tijdens de ontgrondingsperiode;
- maatregelen om verzakking van nabijgelegen woningen en bedrijfsgebouwen te voorkomen.

4. BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:
Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de te verwachten milieueffecten van het voornemen. Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Belangrijke elementen van de autonome ontwikkeling zijn reserveringen voor, bedrijventerrein, verbindingszone, weginfrastructuur en plannen voor woningbouw van de gemeente Voorschoten[20]].

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Hierbij moet met name gedacht worden aan gevoelige gebieden. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, enz.) kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moet een overzicht worden gegeven van de in het studiegebied voorkomende flora en fauna (met name doelsoorten en beschermde soorten), de hydrologische en geomorfologische situatie, de huidige geluidsniveaus en de huidige grond- en oppervlaktewaterkwaliteit.

De Commissie vraagt speciale aandacht voor de volgende kwetsbare elementen in het studiegebied:
- de volkstuinencomplexen;
- de groene ecologische zone langs de Vliet;
- het recreatiegebied 'de Vlietlanden'.

---

20 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 7.

5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:
Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."

Algemeen

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- de ernst van de effecten moet worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- per milieueffect moet worden beschreven of het permanent of omkeerbaar is;
- naast negatieve effecten moet ook aan positieve effecten aandacht worden besteed (bijvoorbeeld vermindering van het verspreidingsrisico van verontreinigingen in vergelijking tot een situatie waarin de specie niet geborgen wordt in een gecontroleerde berging) expliciet dient te worden ingegaan op cumulatie van effecten op de woonomgeving en op flora en fauna in relatie tot de bestaande milieutoestand;
- behalve directe effecten moeten ook afgeleide effecten worden beschreven, zoals veiligheidsrisico's voor de scheepvaart door in- en uitvarende baggerschepen;
- onzekerheden en aannames in de voorspellingsmethoden en modellen, en onnauwkeurigheden in gebruikte gegevens moeten worden vermeld; minder gangbare voorspellingsmethoden moeten worden gemotiveerd; de bepaling van milieueffecten dient inzichtelijk gemaakt te worden door het opnemen in bijlagen van achtergrondmateriaal, verantwoording van effectvoorspellingsmethoden en duidelijke verwijzingen naar geraadpleegde bronnen;
- de samenhang tussen abiotische en biotische effecten dient te worden beschreven;
- cumulatie van effecten, met name in relatie tot het aan te leggen bedrijventerrein, dient in beeld te worden gebracht;
- voor de hinderaspecten dient onderscheid te worden gemaakt tussen hinder voor woonbebouwing, volkstuinders en overige recreanten (watersporters op de Vliet, gebruikers overige aanpalende recreatiegebieden)[21]].

Prioriteit

De Commissie vraagt speciale aandacht voor:

- de effecten op bodem, grondwater en oppervlaktewater;
- de effecten van het overslagpunt[22]];
- de gevolgen voor het landschap;
- de (sociale) gevolgen van het voornemen voor de volkstuinders.

---

21 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 10.

22 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 2, 3, 6, 9, 14 en 16.

Onderscheid
Bij de beschrijving van de gevolgen is het zinvol onderscheid te maken tussen gevolgen van:
- aanleg
- overslag
- gebruik
- definitieve inrichting en eindbestemming
- nazorg.

Toelichting
De Commissie ligt hier onder een aantal volgens haar bij de effectbeschrijving van belang zijnde punten toe[23]]:

Landschap
De gevolgen voor het landschap van de alternatieven dienen te worden beschreven.
Een belevingswaarde onderzoek, onder belanghebbenden, zoals volkstuinders, ondersteund door visualisaties, kan hier, in verband met het subjectieve karakter van de problematiek, onderdeel van uitmaken.

Grondwaterkwaliteit/- en kwantiteit
Het verdient aanbeveling de effecten van het voornemen en de alternatieven te kwantificeren met een grondwatermodel. De gegevens zijn van belang voor de bepaling van de verspreiding van verontreinigingen. als voor de natuurontwikkeling in het gehele studiegebied.
De verspreiding van verontreinigingen en de effecten hiervan op de grondkwaliteit dienen gekwantificeerd te worden. Het gaat hierbij in de eerste plaats om de emissie van verontreiniging op de korte en lange termijn, waar nodig via een worst case scenario.

Oppervlaktewater
De beïnvloeding van het oppervlaktewater, in relatie tot de functie van het ontvangende water, als gevolg van het lozen van retourwater van de persleiding dient te worden beschreven. Het gaat hierbij naast de stortlocatie en de omgeving daarvan om het oppervlaktewater in de Vlietlanden in verband met het storten van zand daar.

Bodem
De bodemkwaliteit met de huidige bodemvervuiling en de invloed van de voorgenomen baggerspecieberging, dienen beschreven te worden. Verspreiding van verontreiniging in relatie tot de gebruiksfuncties van de omliggende gronden (volkstuinen[24]]) dient expliciet aan de orde te komen. Toetsing dient plaats te vinden op basis van bestaande normen voor bodemverontreiniging. Ook de aantasting van geomorfologische waarden verdient de aandacht.

---

23 Bij het opstellen van het MER is het zinvol gebruik te maken van de aanbevelingen voor milieueffectrapportages gedaan in RIZA-nota 96.073 "Overal zindert bagger" (RWS/RIZA, 1996: ISBN 9036950414).

24 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 2, 3, 6, 9, en 11.

Flora en fauna
Verstorende effecten op met name beschermde soorten en doelsoorten in het natuur- en waterbeleid, dienen beschreven te worden. Het verplaatsen van de volkstuinen heeft hierop invloed. Ook positieve gevolgen, indien de stort onderdeel gaat uitmaken van de ecologische verbindingszone, dienen hierbij aan de orde te komen.

Luchtverontreiniging
Luchtverontreiniging en geuroverlast dienen te worden beschreven. Het gaat hierbij met name om CH_4 en H_2S.

Geluid
Er dient aandacht te worden besteed aan de geluidbelasting van het studiegebied, met name de belasting van huidige en geplande woonwijken en overige - gevoelige bestemmingen zoals volkstuinen[25]. De 40, 45 en 50 dB(A)-contour voor representatieve tijdstippen kunnen een indruk geven van de geluidbelasting van het gebied. Naast de geluidbelasting dient ook ingegaan te worden op de mogelijke hinderbeleving van omwonenden in de verschillende fasen van de uitvoering van het initiatief. Er dient nadrukkelijk onderscheid gemaakt te worden tussen de zandwin- en de baggerstortfase.

Sociale gevolgen
De sociale gevolgen betreffen met name de volkstuinders in het gebied. Ze hangen nauw samen met de milieugevolgen, maar kunnen zodanig ingrijpend van aard zijn, dat aparte aandacht hiervoor gerechtvaardigd is. Een belevingswaardeonderzoek kan een goed instrument zijn om deze gevolgen in beeld te brengen. Concreet kunnen de gevolgen in beeld gebracht worden door inzicht te geven in:

- het aantal te verplaatsen (tijdelijke) wooneenheden/ volkstuinen;
- hinder tijdens de aanleg en tijdens het gebruik, uitgedrukt in hindermensdagen;
- barrièrewerking, bereikbaarheid; sociale integratie[26].

Veiligheid
Het risico op en de mogelijke gevolgen van een doorbraak van de dijk dienen gekwantificeerd te worden[27]. De risico's van het maximaal geloofwaardig ongeval dienen ook voor de buistransportleiding te worden gekwantificeerd.

Maatregelen
De verwachte effectiviteit van te treffen IBC-maatregelen en overige mitigerende en compenserende maatregelen dient beschreven te worden.

---

25 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 2, 3, 6 en 9.

26 Literatuurreferentie: Molenkamp, L. , 'Beoordelingsinstrumenten woon- en leefmilieu' in KenMERken', 5/ 2, april '98.

27 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 1, 8, en 19.

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:
Een MER bevat ten minste: "een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie met een overeenkomstige onzekerheid plaatsvinden. Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Bij het afwegen van alternatieven moet vooral aandacht worden besteed aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden.
Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven en uitvoeringsvarianten. Eveneens niet verplicht maar wel zinvol, acht de Commissie de uitvoering van een belevingswaardeonderzoek naar de perceptie van verschillende actoren met betrekking tot de milieurisico's. Een inventarisatie van de wensen met betrekking tot de afwerking van het baggerspeciedepot en de natuurontwikkeling van daaraan worden gekoppeld.

7. LEEMTEN IN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:
Een MER bevat ten minste: "een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in de verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- welke consequenties de leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

8. EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:
"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

De bevoegde instanties moeten bij de besluiten aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet doet tot een dergelijk onderzoeksprogramma, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek. Monitoring is nodig om de effecten van het initiatief te kunnen evalueren. Het betreft de kwaliteit van het oppervlaktewater en het grondwater en de kwaliteit van de aangeleverde baggerspecie. Signalering van schadelijke milieueffecten met behulp van een monitoringsprogramma moet gekoppeld worden aan maatregelen. Indien bepaalde grens-en streefwaarden worden overschreden, dient duidelijk te zijn welke werkwijze gevolgd gaat worden en welke maatregelen getroffen worden om de nadelige milieueffecten te beperken of te voorkomen.

9. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen en figuren. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

10. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:
Een MER bevat ten minste: "een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het meest milieuvriendelijk alternatief en het voorkeursalternatief belangrijke leemten in kennis.

25

BIJLAGEN

bij het richtlijnenadvies
voor het milieueffectrapport
Baggerstortlocatie
in de Oostvlietpolder bij Leiden

(bijlagen 1 t/m 4)

groen

27

ZP

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 4 juni 1998 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

provincie ZUID HOLLAND

Provinciehuis
Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Directie Water en Milieu

Commissie voor de Milieueffectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen : 05 JUNI 1998
nummer : 978 -98
dossier : 646-31 t/m 33
kopie naar : Sc/pres/bib/HL/Rb/ab
Ons kenmerk DNM 15/016

7x

Directie Water en Milieu
Afdeling Algemeen Beleid en Coördinatie
Ambtenaar Dhr. H. Oosthoek
Doorkiesnr. (070) 4417644
Telefaxnr. (070) 4417815

's-Gravenhage, 4 juni 1998.

Onderwerp m.e.r.; aanvullende startnotitie van Baggerdepot Zuid-Holland B.V. voor de inrichting van een depot voor de berging van baggerspecie in de Oostvlietpolder te Leiden.

Namens Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap van Rijnland zend ik u een exemplaar van de 6 september 1994 ontvangen startnotitie, de vastgestelde richtlijnen van 23 december 1994 en de op 3 juni 1998 ontvangen aanvulling op de startnotitie met betrekking bovengenoemd onderwerp toekomen.

Op grond van de Wet milieubeheer zijn Gedeputeerde Staten belast met de gecoördineerde voorbereiding en behandeling van het Milieueffectrapport.

Gelet op artikel 7.14, tweede lid van de Wet milieubeheer zie ik uw advies ten aanzien van eventueel aanvullende richtlijnen uiterlijk 17 augustus 1998 tegemoet. Een exemplaar van de kennisgeving is te uwer informatie bijgevoegd.

De directeur Directie Water en Milieu

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de aanvullende startnotitie in Staatscourant nr. 107 d.d. 11 juni 1998

provincie ZUID HOLLAND

INSPRAAK STARTNOTITIE
MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

ONDERWERP

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben op 6 september 1994 een startnotitie van het Provinciaal Afvalverwijderingsbedrijf Zuid-Holland N.V. (verder te noemen: PROAV) ontvangen voor de inrichting van een depot voor de berging van ca. 4,9 miljoen m3 baggerspecie in de Oostvlietpolder te Leiden. Het Provinciaal Afvalverwijderingsbedrijf Zuid-Holland N.V. heeft destijds tevens een startnotitie ingediend voor de reservelokatie Ommedijksepolder te Wassenaar en Valkenburg voor het geval dat het baggerspeciedepot in de Oostvlietpolder geen doorgang zou kunnen vinden.

Op 3 juni 1998 heeft het Baggerdepot Zuid-Holland depot B.V. (verder te noemen: BZH) een aanvulling op de startnotitie van 6 september 1994 ingediend voor de lokatie Oostvlietpolder te Leiden. BZH is een formele samenwerking tussen de Hoogheemraadschappen van Delfland, Rijnland en Schieland en Opgenomen Landen B.V. (Opgenomen Landen B.V. is een 100% dochter van PROAV). Ten tijde van het opstellen van de eerste startnotitie was er nog geen sprake van de formele samenwerking van BZH.

In deze aanvulling op de startnotitie wordt een gewijzigde lokatie van de te realiseren baggerspeciestortplaats beschreven. Ten opzichte van de oorspronkelijke lokatie is de gewijzigde lokatie een kwartslag gedraald. De voorgenomen activiteit, het storten van verontreinigde baggerspecie, is niet gewijzigd.

PROCEDURE

Voor deze activiteit moeten vergunningen op grond van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) worden aangevraagd bij respectievelijk Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap van Rijnland.
Voordat deze aanvragen in behandeling kunnen worden genomen dient door de initiatiefnemer voor deze activiteit een Milieueffectrapport (MER) te worden opgesteld. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap van Rijnland hebben op 23 december 1994 de richtlijnen opgesteld waaraan het MER zal moeten voldoen. Thans is aan de orde het zonodig vaststellen van een aanvulling op deze richtlijnen.

INSPRAAK

Voordat de richtlijnen met betrekking tot de aanvulling op de startnotitie worden vastgesteld kan een ieder opmerkingen met betrekking tot de inhoud van de richtlijnen kenbaar maken aan het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.
Dit college coördineert de voorbereiding en de behandeling van deze m.e.r-procedure.
Opmerkingen kunnen van 15 juni 1998 tot en met 13 juli 1998 schriftelijk worden ingediend bij het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP Den Haag onder vermelding van DWM 157016.

Uw persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als u daar in een aparte brief bij de, van persoonlijke gegevens ontdane, schriftelijke opmerkingen om vraagt.

INZAGE

De startnotitie van 6 september 1994, de op 23 december 1994 vastgestelde richtlijnen en de aanvulling op de startnotitie voor deze m.e.r-procedure liggen met ingang van 15 juni 1998 tot en met 13 juli 1998 op werkdagen tijdens kantooruren ter inzage:

- bij de Directie Water en Milieu, Zuid-Hollandplein 1 te Den Haag, kamer D 511, tel.nr. (070) 4416697;
- in het Stadsbouwhuis van de gemeente Leiden, kamer 933, Langegracht 72 te Leiden, tel.nr. (071) 5167515.

Buiten kantooruren is inzage van de stukken mogelijk na telefonische afspraak.

INLICHTINGEN

Voor inhoudelijke opmerkingen met betrekking tot deze procedure kunt u contact opnemen met de heer H. Oosthoek, tel.nr. (070) 4417644
Voor nadere inlichtingen en kopieën van van belangzijnde stukken (dit laatste tegen betaling) kunt u zich wenden tot mevrouw S. Veraar, tel.nr. (070) 4416697.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Baggerdepot Zuid-Holland B.V.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Besluit: Vergunning verlening ingevolge de Wet Milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Categorie Besluit m.e.r. 1994: C18.3

Activiteit: Baggerdepot Zuid-Holland B.V. (BZH0 heeft het voornemen in de Oostvlietpolder bij Leiden een baggerdepot met een capaciteit van ca. 5 miljoen ton m^3 te realiseren. Het voornemen betreft een wijziging van een eerder voornemen van het Provinciaal Afvalverwijderingsbedrijf (PROAV) Zuid-Holland. Er is onder andere sprake van een draaiing van de locatie ten opzichte van de oorspronkelijke ligging. Om deze reden is de m.e.r.-procedure opnieuw gestart.

Procedurele gegevens:
kennisgeving startnotitie: 21 september 1994
richtlijnenadvies uitgebracht: 21 november 1994
richtlijnen vastgesteld: 1 december 1994
kennisgeving (herziene) startnotitie: 11 juni 1998
(herziene) richtlijnenadvies uitgebracht: 22 september 1998

Samenstelling van de werkgroep:
dr. W. Bleuten
ir. J.C.H. Drost † (richtlijnen 1994)
ir. M. Geense
drs. R.H.J. Mooren
ir. L.J.T. de Vreede
ir. K.H. Veldhuis (voorzitter, richtlijnen 1994)
mr. J.W. Kroon (voorzitter, (herziene richtlijnen 1998))

Secretaris van de werkgroep: drs. T. Gorter (richtlijnen 1994) drs. R. Bonte (herziene richtlijnen 1998)

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	980707	J.M.M. Pieters	Leiden	980722
2.	980721	M. Sloot	Leiden	980722
3.	980798	H. v.d Heyden, M. Komen en A. Jong	Leiden	980722
4.	980705	A.M.M. van Steijn	Leiden	980722
5.	980707	Burgemeester en Wethouders van Leidschendam	Leidschendam	980722
6.	980708	DAS Rechtsbijstand, namens de Vereniging "Leidse Bond van Amateurtuinders"	Leiden	980722
7.	980709	Burgemeester en Wethouders van Voorschoten	Voorschoten	980722
8.	980709	J.J. de Wolf	Leiden	980722
9.	980710	Leidse Volkstuinvereniging "Roomburg"	Leiden	980722
10.	980713	drs. H.G. Hilders, J. Hoven en F. van Oosten namens Bestuur OTV Oostvliet en 114 medeondertekenaars	Leiden	980722
11.	980710	E.M. Bonte	Leiden	980722
12.	980709	T. Alblas en H.C. Kwik, namens het Bestuur van Stichting Leefbaar Zuidwest		980722
13.	980709	Burgemeester en Wethouders van Leiden	Leiden	980722
14.	980712	J.J.A. Hartstra en H.P. Schoch, namens Bomenbond Rijnland en P. de Krom, namens Vereniging Milieudefensie	Leiden	980722
15.	980712	E. Kerca Hoffs-de Hey	Leiden	980722
16.	980710	R. Philippo, M.M.H. Philippo-van den Burg	Leiden	980722

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
17.	980709	W.J. Ter Keurs en E. Meelis, namens Werkgroep Milieubeheer Leiden	Leiden	980722
18.	980708	A.M.F.M. Overdijk	Leiden	980722
19.	980712	M.A. Been	Leiden	980722
20.	980710	mr. C.H.D.J.M. van Duin	Heemstede	980722
21.	980712	P.J.P.A. Menger	Voorschoten	980722
22.	980715	K. Bolhuis	Leiden	980722